

บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

MONKS' ROLES IN MON'S TRADITIONS PROMOTION
AT PAKKRET DISTRICT, NONTABURI PROVINCE

พระครูวินัยธรกิตติศักดิ์ กิตติสกุโก (ปทุมมานนท์)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๔

บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

พระครูวินัยธรกิตติศักดิ์ กิตติสกุโก (ปทุมมานนท์)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๔

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Monks' Roles in Mon's Traditions Promotion
at Pakkret District, Nontaburi Province

Phrakruvinaitorn Kittisak Kittisakko (Patummanon)

A Research Paper Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Arts
(Buddhist Management)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E. 2021

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

- ชื่อสารนิพนธ์** : บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- ผู้วิจัย** : พระครูวินัยธรกิตติศักดิ์ กิตติสกโก (ปทุมานนท์)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)
- คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์**
- : พระปลัดระพีพิณ พุทธิสาโร, ผศ. ดร., พธ.บ. (การสอนสังคมศึกษา), ศศ.ม. (ประวัติศาสตร์เอเชีย), พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
 - : พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ, ผศ. ดร., ป.ธ. ๖, พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ ๑. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการสำรวจด้วยแบบสอบถามซึ่งมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ ๐.๙๖๓ กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๓๙๙ คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๘ รูปหรือคน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประชาชนที่มีต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๕$, $S.D. = ๐.๗๔$)

๒. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัญหา อุปสรรค และเกี่ยวกับต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ๑) ด้านการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย คือ พระสงฆ์ที่มีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมมอญอย่างลึกซึ้งหาได้ยากและจะเลือนหาย ๒) ด้านการส่งเสริมให้ชนทุกหมู่เหล่าเห็นคุณค่า คือ คนในปัจจุบันไม่ค่อยเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ๓) ด้านการขยายขอบเขตการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรม คือ พระสงฆ์ไม่ค่อยมีส่วนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น ในเชิงรุกมากนัก ๔) ด้านการส่งเสริมแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม คือ ไม่ค่อยมีการจัดเวทีสาธารณะเพื่อแสดงความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ๕) ด้านการสร้างทัศนคติ ความรู้ และความเข้าใจ คือ ขาดความร่วมมือในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ๖) ด้านการจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรม คือ ยังไม่มีหน่วยงานใดที่เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ของชุมชนชาวมอญ

ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการถ่ายทอด ฝึกอบรม ให้ความรู้แก่พระสงฆ์ใน ปัจจุบัน ให้มีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมมอญ ให้มากขึ้น ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนอย่าง เป็นรูปธรรม และเข้มแข็งมากกว่านี้ พระสงฆ์ควรมีการเผยแพร่ และชักชวนประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ในเชิงรุกให้มากขึ้น ควรมีการจัดเวทีสาธารณะ และระดมความคิดของทุก ภาคส่วน ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ควรมีความร่วมมือกันมากกว่านี้ ทั้งวัด ภาครัฐและเอกชนต่างๆ ควรมีหน่วยงาน ที่เป็น หน่วยงานหลักในการรับผิดชอบ จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศหรือข้อมูลต่างๆ ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

Research Paper Title : Monks’ Roles in Mon’s Traditions Promotion at Pakkret District, Nontaburi Province.

Researcher : Phrakruvinaitor Kattisak Kattisakko (Patummanon)

Degree : Master of Arts (Buddhist Management)

Research Paper Supervisory Committee

: Phrapalad Rapin Bhudtisaro, Asst. Prof. Dr.,
B.A. (Social Teaching), M.A. (Asian History),
Ph.D. (Buddhism)

: Phramaha Krisada Kattisobhano, Asst. Prof. Dr., Pali VI,
B.A. (Buddhist Management), M.A. (Buddhist
Management), Ph.D. (Buddhist Management)

Date of Graduation : July 10, 2021

Abstract

Objectives of this research were: 1. To study the level of people’s opinion on the monks’ roles in Mon’s traditions promotion at Pakkret District, Nontaburi Province, 2. To Compare the people’s opinions on the monks’ roles in Mon’s traditions promotion at Pakkret District, Nontaburi Province, classified by personal factors and 3. To study problems, obstacles and recommendations for the monks’ roles in Mon’s traditions promotion at Pakkret District, Nontaburi Province.

Methodology was the mixed methods: The quantitative research by survey method, data were collected with questionnaires with with reliability value at 0.963 from 399 samples who were the people, 18 years old and older at Pakkret District, Nontaburi Province. Data were analyzed with social science research ready-made program. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test with one way analysis of variance. The qualitative research, data were collected from 8 key informants by in-depth interviewing and analyzed data by content descriptive interpretation.

Findings were as follows:

1. The people had opinions on the monks' roles in Mon's traditions promotion at Pakkret District, Nontaburi Province, by overall, at the middle level (\bar{X} = 3.75, S.D. = 0.74)

2. Research hypothesis test results were found that the people with different genders did not have different opinions on the monks' roles in Mon's traditions promotion at Pakkret District, Nontaburi Province, rejecting the set hypothesis, the people with different ages had different opinions on the monks' roles in Mon's traditions promotion at Pakkret District, Nontaburi Province, accepting the set hypothesis, the people with different educational levels, occupations and monthly incomes did not have different opinions on the monks' roles in Mon's traditions promotion at Pakkret District, Nontaburi Province rejecting the set hypothesis.

3. Problems and obstacles of the monks' roles in Mon's traditions promotion at Pakkret District, Nontaburi Province were found that 1) Education and research; the monks with profound knowledge of Mon's traditions were scared and diminishing, 2) Community promotion to see the value of old tradition; people at present time did not see the value of community culture and traditions, 3) Cultural participation expansion; monks did not have proactive public relations of local culture and traditions, 4) Cultural promotion and exchange; there was seldom organizing public forum to discuss and exchange ideas on local cultural protection and conservation, 5) Attitude, knowledge and conception creation; lack of cooperation in local culture and tradition protection, 6) Cultural networking system creation; there is not any office to be responsible for information and data of Mon's local culture conservation.

Recommendations: There should be dissemination, training, sharing knowledge with monks to have more profound knowledge of Mon's local culture. There should be earnest and proactive support and promotion of local culture. There should be public forum for discussion and brainstorming all parties concerned for local culture conservation. Monasteries, public and private agencies should be more cooperative. There should be core unit to be responsible for data and information of local culture conservation.

ภาคผนวก ฉ
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ

ตำแหน่ง

วัน/เวลาที่สัมภาษณ์

สถานที่

ส่วนที่ ๒ คำถามการวิจัย

๑. กระบวนการ อนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

๑.๑ ท่านคิดว่ากระบวนการ อนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านวัตถุ ศาสนวัตถุ เป็นอย่างไร

๑.๒ ท่านคิดว่ากระบวนการ อนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านจิตใจ เป็นอย่างไร

๑.๓ ท่านคิดว่ากระบวนการ อนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นอย่างไร

๒. บทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

๒.๑ ท่านคิดว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย อย่างไร

๒.๒ ท่านคิดว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการส่งเสริมให้ชนทุกหมู่เหล่าเห็นคุณค่า อย่างไร

๒.๓ ท่านคิดว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการขยายขอบเขตการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรม อย่างไร

- ๒.๔ ท่านคิดว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการส่งเสริมแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม อย่างไร
- ๒.๕ ท่านคิดว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการสร้างทัศนคติ ความรู้ และความเข้าใจ อย่างไร
- ๒.๖ ท่านคิดว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรม อย่างไร
๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- ๓.๑ ท่านคิดว่า ปัญหา อุปสรรค ที่มีบทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีอะไรบ้าง
- ๓.๒ ท่านคิดว่า ข้อเสนอแนะต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมประเพณีชาวมอญ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีอะไรบ้าง

ขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ
พระครูวินัยธรกิตติศักดิ์ กิตติสุโก
นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
(ผู้สัมภาษณ์)